

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1

The Quality Improvement of Education of Ban Kham Pom School (Welfare Lottery Office 86) under Khon Kaen Educational Service Area Office 1

บัญชา ละมูลตรี¹ ศักดิ์พงศ์ หอมหวล² และภูษิต บุญทองเถิง³

Bancha Lamultree,¹ Sakpong Homhuan² and Poosit Boontongtherng³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ **ประการแรก** เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา **ประการที่สอง** เพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ**ประการที่สาม** เพื่อนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ได้ไปปฏิบัติในโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยศึกษาจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้นำชุมชนหรือผู้นำองค์กรท้องถิ่น จำนวน 132 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม นำข้อมูลมาสังเคราะห์ วิเคราะห์ ประมวลผลและนำเสนอข้อมูลโดยการเขียนบรรยายแบบความเรียง ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาของปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของครูเป็นปัญหาระดับปานกลาง ปัญหาที่พบคือ การพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยี และการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดการงบประมาณเป็นปัญหาระดับปานกลาง ปัญหาที่พบคือ การจัดหางบประมาณสนับสนุน และปัญหาด้านความโปร่งใสในการใช้จ่ายงบประมาณ ด้านการจัดสรรสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้เป็นปัญหาระดับมาก ปัญหาที่พบ คือ การขาดแหล่งเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน การจัดภูมิทัศน์ในบริเวณโรงเรียน และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นปัญหาระดับปานกลาง ปัญหาที่พบ คือ เรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วม และปัญหาเรื่องแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ไม่ชัดเจน

2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ที่ได้จากการประชุมสนทนากลุ่ม สรุปว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของครู ควรเอาใจใส่และเคร่งครัดในด้านการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น พัฒนาความรู้ให้ทันสมัยและนำวิธีการสอนแบบใหม่ๆ หรือสื่อที่ทันสมัยมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน และสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่วนด้านการจัดการงบประมาณ ต้องมีแผนการใช้งบประมาณที่ชัดเจน โดยยึดหลักประหยัด คุ่มค่าโปร่งใสและจัดหางบประมาณให้เพียงพอ ด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ ควรวางแผนเพื่อการพัฒนาให้มีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย มีแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนด้านการบริหาร ผู้บริหารต้องยึดหลักธรรมาภิบาลเน้นคุณภาพทางด้านวิชาการและตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ผลการนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ได้ ไปสู่การปฏิบัติ โดยยกตัวอย่างกรณีศึกษาการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ได้พัฒนาโดยนำรูปแบบการพัฒนาคุณภาพ P-D-C-A มาเป็นแนวปฏิบัติ ได้ผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของครูและนักเรียน พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วม การที่ทุกฝ่ายให้ความสำคัญกับการพัฒนาห้องสมุด การที่โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและส่งเสริมการพัฒนาการศึกษามากขึ้น

คำสำคัญ : การพัฒนาคุณภาพการศึกษา คุณภาพการศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² ป.ร.ด. (การศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น) อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ ศษ.ด. (หลักสูตรและการสอน) อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to study problems regarding factors supporting the development of education quality, 2) to seek ways to improve the quality of education, and 3) to implement the education quality development method at Ban Kham Pom. (Welfare Lottery Office 86) under Khon Kaen Educational Service Area Office 1. The sample group of 132 informants consisted of school administrators, teachers, students, parents, school board members, and community or local leaders. The instruments used in the study were a questionnaire, the data from which were analyzed by using mean and standard deviation, an interview form, and a group-conversation record form. The collected data were then analyzed, synthesized, processed, and presented in descriptive writing. The results are as follows:

1. The problems of factors contributed to the development of educational quality are the following:

1.1 Duty performance of teachers was found at the moderate level with problems regarding development of instructional techniques, development of teaching materials using technology, and teaching with focus on students.

1.2 Budget management is also a moderate problem, specifically in providing budget support and transparency in budget spending.

1.3 Providing materials, equipment and learning resources is a problem found at the high level; specifically, these are lack of useful learning resources for students, and management of school landscape conducive to learning.

1.4 School management was found at the moderate problem; specifically, with problems regarding participatory management, and unclear educational quality improvement plan.

2. The focus group meetings led to the following guidelines for ways to improve the quality of education:

2.1 Regarding duty performance of teachers, they should be attentive and rigorous in terms of student learning in order to increase their academic achievement; they should develop and apply advanced knowledge of new teaching methods, and find media or use new technology in teaching and learning activities, with emphasis on the students.

2.2 There should be a clear plan in budget management emphasizing money-saving, cost-effectiveness, transparency and sufficiency.

2.3 Regarding materials, equipment and learning resources, there should be development plan for instructional materials, modern or advanced equipment, and high quality learning resources useful to students and facilitating their learning.

2.4 Regarding School management, emphasis should be on good governance focusing on the academic quality and students' achievement.

3. The implementation by putting the guidelines for development of education quality into action, with a sample case study of the library developed as the learning resource by applying the P-D-C-A quality improvement model was satisfactory, based on analyses of data from the questionnaire and interview: the satisfaction of teachers and students was found at the high level; especially in participation, every section's

awareness of the development of the library as the school's quality learning resource, and the study helped promote educational development.

Keywords : Educational Quality Development

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตราที่ 49 ได้กำหนดสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยในเรื่องการศึกษาว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน และในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 6 ได้กำหนดในเรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในการบริหาร และจากการรายงานผลการติดตามประเมินผลการปฏิรูปการศึกษา ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เริ่มตั้งแต่ปี 2542 ถึงปัจจุบัน พบว่า ต้องมีการต่อยอดเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษาหลายประเด็น โดยเฉพาะ ด้านคุณภาพของผู้เรียน คุณภาพของครูผู้สอน จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษารอบสองต่อมีเป้าหมาย คือ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” โดยเริ่มขับเคลื่อนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2561 นี้ โดยมุ่งเน้น 3 เรื่องหลัก เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม คือ เรื่องคุณภาพ เรื่องโอกาส และเรื่องการมีส่วนร่วม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 : 1)

จากผลการประเมินความสามารถในการแข่งขันนานาชาติของ IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดให้การศึกษาของไทยมีคุณภาพอยู่ในลำดับที่ 46 จาก 60 ประเทศ (โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประจำปีประเทศไทย, 2550 : 7) รวมถึงการจัดดัชนีการพัฒนายุทธศาสตร์มนุษย์ประจำปี 2549 ที่ไทยได้รับการจัดให้อยู่ลำดับที่ 74 จากทั้งหมด 109 ประเทศ (สำนักงานดูแลนักเรียนไทยในสหรัฐอเมริกา, 2550 : ออนไลน์) และรายงานผลการสอบ O-NET / A-NET ของนักเรียน ในปีการศึกษา 2551 ทุกวิชาคะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 โดยเฉพาะวิชาหลัก ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยต่ำมากอยู่ในช่วงร้อยละ 22- 36 เท่านั้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

โรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 เปิดทำการเรียนการสอนในระดับชั้น ป.1 ถึง ชั้น ม. 3 มีนักเรียนทั้งหมด 235 คน ผู้บริหาร 1 คน และมีครูผู้สอนจำนวน 18 คน ตั้งอยู่ห่างจากตัวอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประมาณ 30 กิโลเมตร มีโรงเรียนของรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนที่มีชื่อเสียงหลายโรงเรียนตั้งอยู่ในตัวจังหวัดขอนแก่นและบริเวณโดยรอบ ทำให้ผู้เรียนมีตัวเลือกในการเข้าศึกษาในโรงเรียนต่างๆ เพิ่มมากขึ้น เป็นเหตุให้ผู้ปกครองของนักเรียนในเขตบริการส่วนหนึ่งส่งบุตรหลานไปเข้าเรียนในโรงเรียนอื่นที่เขามีความเชื่อมั่นในคุณภาพมากกว่า ทำให้ปัจจุบันนี้จำนวนนักเรียนของโรงเรียนลดลงเป็นจำนวนมาก ซึ่งความเชื่อมั่นด้านคุณภาพการจัดการศึกษาเป็นสาเหตุหลักในการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียน (สุจิต ทัศนวิเศษ, 2552 : สัมภาษณ์)

จากรายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหรือผลสอบ National test (N.T.) ประจำปีการศึกษา 2550 และ ปีการศึกษา 2551 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ปรากฏว่า เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยร้อยละของแต่ละวิชา ที่ทำการทดสอบในแต่ละปีการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (สพท. ขอนแก่น เขต 1: http://gpa.kkzone1.go.th/nt_test, 2552) แสดงให้เห็นถึงคุณภาพทางด้านวิชาการอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน สอดคล้องกับรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549 - 2553) ซึ่งได้รับการประเมินจาก ส.ศ. เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2549 ปรากฏว่า โรงเรียนมีผลการจัดการศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพจาก ส.ศ. ทั้ง 14 มาตรฐาน แต่ถ้ามองมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินน้อยที่สุด 3 มาตรฐานสุดท้าย พบว่าเป็นมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน คือ มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ได้คะแนนเฉลี่ย 3.05

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้คะแนนเฉลี่ย 2.96 และมาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้คะแนนเฉลี่ย 2.91 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549 : 2) จากเหตุผลดังกล่าวนี้ทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนแห่งนี้ เห็นว่าควรทำการศึกษาวิจัย เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของโรงเรียนให้สูงขึ้น โดยมุ่งหมายให้เกิดการประสานความร่วมมือระหว่างชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน เพื่อสร้างความตระหนักให้สถานศึกษาเป็นของชุมชน สร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน และมองเห็นว่าการจัดการปัญหาเรื่องคุณภาพการศึกษาที่ต้นตอต้องเกิดจากการสร้างแนวทางพัฒนาและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย อีกทั้งเป็นการสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งจะเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2561 นี้ด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1
3. เพื่อนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ได้ไปปฏิบัติให้เกิดผลในโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) และผู้นำชุมชนหรือผู้นำองค์กรท้องถิ่นในเขตบริการของโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) ปีการศึกษา 2552

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบข่ายเนื้อหาที่ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มี 3 ประการ คือ

1. สภาพปัญหาของปัจจัยสนับสนุนทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของครู ด้านการจัดการงบประมาณ ด้านการจัดสรรสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา
2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) โดยยึดตามปัจจัยสนับสนุนต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ด้าน ดังได้กล่าวแล้ว
3. การนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ได้จากการศึกษาไปปฏิบัติให้เกิดผลต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86)

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการวิจัยมีดังนี้

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (Research participants) คือ บุคคลที่ทำการวิจัยและร่วมมือกับผู้วิจัย ให้การสนับสนุน แนะนำช่วยเหลือให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ประกอบด้วย ผู้วิจัย 1 คน และครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 4 คน
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Groups of informants) คือ บุคคลที่ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน ครูที่ไม่ใช่ผู้ร่วมวิจัย 15 คน นักเรียน 22 คน ผู้ปกครองนักเรียน 50 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 7 คน และผู้นำท้องถิ่น 25 คน รวมทั้งสิ้น 119 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 4 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 แบบสอบถาม (Questionnaire) ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86)

ชุดที่ 2 ประเด็นการประชุมสนทนากลุ่มและแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

ชุดที่ 3 แบบสอบถามครูผู้สอน และนักเรียน เกี่ยวกับความคิดเห็นและความพึงพอใจ ในผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านขามบ่อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86)

ชุดที่ 4 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นและความพึงพอใจเกี่ยวกับผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีต่อผู้เรียน อันเป็นผลมาจากกระบวนการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนการศึกษาที่มีคุณภาพ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือชุดที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านขามบ่อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) มีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ดำเนินการจัดสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมภาระกิจการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน (4 Ms)
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบหาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) เท่ากับ 0.89
5. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือชุดที่ 2 ประเด็นการประชุมสนทนากลุ่มและแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มีขั้นตอน ดังนี้

1. สังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้จากเครื่องมือชุดที่ 1 แล้วกำหนดประเด็นการประชุมในการจัดสนทนากลุ่มให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์รวมทั้งสร้างแบบบันทึกผลการการสนทนากลุ่ม
2. นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
3. นำเครื่องมือที่สมบูรณ์ไปใช้ในการจัดสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านขามบ่อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) โดยยึดตามปัจจัยสนับสนุนต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ด้าน

เครื่องมือชุดที่ 3 แบบสอบถามครูผู้สอน และนักเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็นและความพึงพอใจ ในผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านขามบ่อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) จัดทำขึ้นเพื่อตรวจสอบผลสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
2. ดำเนินการจัดสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการสอบถาม
3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและขอคำแนะนำเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบหาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ได้ค่าเฉลี่ยที่ 0.93 และ 0.92 ตามลำดับ
5. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือชุดที่ 4 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความพึงพอใจเกี่ยวกับผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีต่อผู้เรียน อันเป็นผลมาจากกระบวนการ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนการศึกษาที่มีคุณภาพ ดำเนินการสร้างดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
2. ดำเนินการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการสัมภาษณ์
3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำจากและปรับปรุงแก้ไข
4. นำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้อง
5. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 แบบสอบถาม

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขามบ่อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) เพื่อขออนุญาตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำหนังสือขอความร่วมมือพร้อมแบบสอบถามส่งให้ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้นำท้องถิ่นในเขตบริการของโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) ด้วยตนเอง

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวผู้วิจัยเอง
ขั้นตอนที่ 2 การจัดประชุมสนทนากลุ่ม

1. เสนอโครงการไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) เพื่อขออนุมัติโครงการ และขอความอนุเคราะห์ด้านต่างๆ ในการจัดประชุมสนทนากลุ่ม

2. ขอหนังสือจากผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) ไปยังผู้เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มตามที่กำหนด เพื่อแจ้งกำหนดการ วัน/เวลา สถานที่ในการจัดการประชุม และขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมการประชุม

3. นำหนังสือเชิญส่งให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ร่วมประชุมทุกท่านด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยหาทีมงานและเก็บรวบรวมข้อมูลตามแผนงาน

5. จัดประชุมตามวาระและประเด็นการสนทนากลุ่ม

6. สรุปผลการประชุมตามประเด็นที่อภิปรายร่วมกัน ผู้วิจัยจัดบันทึกในรายงานการประชุมและเครื่องมือที่สร้างขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 การนำแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ

1. วางแผนและนำเสนอโครงการที่จะพัฒนาโดยกำหนดและเลือกประเด็นเร่งด่วนที่ต้องการพัฒนา จากแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ซึ่งในเบื้องต้นนี้ผู้วิจัยได้กรณีสื่ออย่างการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อทำการศึกษาวิจัย

2. ลงมือพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้

3. ประเมินความสำเร็จของการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ โดยการใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ครูผู้สอน และนักเรียน เกี่ยวกับความคิดเห็น และความพึงพอใจในผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86)

4. ปรับปรุงและพัฒนา

5. วิเคราะห์ สรุปผล และเขียนรายงานการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. แบบสอบถาม สภาพและปัญหาของปัจจัยที่สนับสนุนต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านขามป้อมฯ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ดำเนินการดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป นำมาหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละสรุปในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

1.2 ข้อมูลจากการเลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป นำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

1.3 ข้อมูลที่ได้จากข้อเสนอแนะการจัดปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ใช้การวิเคราะห์ สังเคราะห์และจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่ได้นำเสนอโดยเรียงตามลำดับ

2. ข้อมูลจากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ใช้การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประมวลผลจากบันทึกการประชุมสนทนากลุ่มและนำเสนอข้อมูลโดยการเขียนบรรยายแบบความเรียง

3. แบบสอบถามความพึงพอใจในการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปแปลผลและสรุปผลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4. แบบสัมภาษณ์วิเคราะห์โดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และนำเสนอโดยการเขียนบรรยายแบบความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. สภาพปัญหาของปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
กลุ่มเป้าหมายที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 119 คน เป็นครูผู้สอน ร้อยละ 12.61 นักเรียน ร้อยละ 18.49 ผู้ปกครองนักเรียน ร้อยละ 42.02 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 5.88 และเป็นผู้นำท้องถิ่น ร้อยละ 21.00

ข้อมูลด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 18.49 อายุ 30-39 ปี ร้อยละ 29.42 อายุ 40-49 ปี ร้อยละ 36.14 อายุ 50-59 ปี ร้อยละ 9.42 และ อายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 6.72

1.2 สภาพปัญหาของปัจจัยสนับสนุน

1.2.1 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของครู พบว่า เป็นปัญหาระดับปานกลาง เฉลี่ย=2.66 ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหามากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ครูพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนสม่ำเสมอเพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น เฉลี่ย=3.46 ครูเป็นผู้มีความรู้ที่ทันสมัยและสามารถนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดี เฉลี่ย=3.26 และครูมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เฉลี่ย=3.24 ตามลำดับ

1.2.2 ด้านการจัดการงบประมาณ พบว่า เป็นปัญหาระดับปานกลาง เฉลี่ย=2.94 ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหามากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ขาดการจัดหางบประมาณสนับสนุนการพัฒนาเพิ่มเติม เฉลี่ย=3.51 โรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากผู้ปกครองชุมชน เฉลี่ย=3.47 และ ความโปร่งใสในการใช้จ่ายงบประมาณ เฉลี่ย=3.45

1.2.3 ด้านการจัดสรรสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ พบว่า เป็นปัญหาระดับมาก เฉลี่ย=3.70 ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหามากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ในบริเวณโรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เฉลี่ย=4.54 มีการจัดภูมิทัศน์ภายในบริเวณโรงเรียนที่สวยงาม เฉลี่ย=4.47 และ โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยเพียงพอต่อจำนวนของนักเรียน เฉลี่ย=4.30

1.2.4 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา พบว่า เป็นปัญหาระดับปานกลาง เฉลี่ย=2.62 ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหามากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ มีแนวทางในการจัดการศึกษา โดยให้ชุมชนและองค์กรส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วม เฉลี่ย=2.86 มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้/เสริมความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เฉลี่ย=2.80 และ มีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนการติดตามผลและปรับปรุงแก้ไข เฉลี่ย=2.76

2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แนวทางการจัดปัจจัยสนับสนุนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้ง 4 ด้าน และกระบวนการในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) สรุปได้ดังนี้

2.1 แนวทางการจัดปัจจัยสนับสนุนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้ง 4 ด้าน

2.1.1 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของครู ครูต้องเน้นการจัดการเรียนการสอนอย่างเข้มข้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ สอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดหาวิทยากรภายนอกมาช่วยสอนในเนื้อหาบางอย่างตามความเหมาะสม และครูต้องมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดหลักจรรยาบรรณวิชาชีพครูอย่างเคร่งครัด

2.1.2 ด้านการจัดการงบประมาณ ต้องมีการวางแผนและปฏิบัติตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ชัดเจนเป็นระบบ ใช้จ่ายงบประมาณโดยยึดหลักความประหยัด คำนวณความโปร่งใส ตรวจสอบได้และมีประสิทธิภาพมากที่สุด ควรลำดับความสำคัญก่อนหลังในการใช้งบประมาณตามโครงการต่างๆ

2.1.3 ด้านการจัดสรรสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ ต้องทำการตรวจสอบและรวบรวมสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ จัดทำทะเบียน จัดหมวดหมู่ และทำบันทึกการใช้อย่างเป็นระบบ มีครูผู้รับผิดชอบดูแลควบคุม นอกจากนี้ต้องจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีที่ทันสมัยและดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและต้องแสวงหาความร่วมมือกับชุมชนเพื่อใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาที่มีในท้องถิ่น

2.1.4 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำที่ดีและยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยให้ชุมชนหรือองค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษา มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารสถานศึกษาโดยเน้นคุณภาพด้านวิชาการเป็นหลัก

2.2 กระบวนการในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86)

จากการประชุมสนทนากลุ่ม ผู้เข้าร่วมสนทนาได้ระดมความคิดเห็น อภิปราย และร่วมกันเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และได้นำเสนอรูปแบบการพัฒนาโดยยึดตามกระบวนการบริหารเชิงคุณภาพของเดมมิง (Deming cycle or quality control circle : PDCA) สรุปเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน

กำหนดนโยบายการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วม จัดตั้งคณะกรรมการสำรวจแหล่งการเรียนรู้เพื่อในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน จัดทำแผนงานพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจแก่บุคลากรของโรงเรียนและชุมชน เพื่อสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการพัฒนา ประชาสัมพันธ์โครงการเพื่อความเข้าใจตรงกันและเกิดความร่วมมือ

ขั้นที่ 2 ขั้นการปฏิบัติ

จัดตั้งคณะผู้รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ ดำเนินการสร้างและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ตามสารสนเทศที่มีอยู่ วรรณะให้นักเรียนและผู้สนใจได้ใช้แหล่งการเรียนรู้อย่างเหมาะสม มีการรวบรวมข้อมูลการใช้ เพื่อเป็นข้อมูลกำหนดแนวทางในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่อไป

ขั้นที่ 3 ขั้นตรวจสอบ แก้ไข

โรงเรียนกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการนิเทศติดตาม และประเมินการพัฒนาและใช้แหล่งการเรียนรู้ มีการประเมินทบทวนปรับปรุง มีการกำหนดวิธีการ และเครื่องมือประเมินผลการดำเนินการ การสร้างการพัฒนาและใช้แหล่ง การเรียนรู้ วิเคราะห์ผลการประเมินและสรุปผลการประเมิน

ขั้นที่ 4 ขั้นการปรับปรุง พัฒนา

การสรุปรายงานการพัฒนาและใช้แหล่งการเรียนรู้ เพื่อสรุปเป็นรายงานนำเสนอให้หน่วยงานต้นสังกัดทุกระดับและผู้เกี่ยวข้องทราบ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ ให้เกิดการใช้แหล่งการเรียนรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เป็นการส่งเสริมการพัฒนาต่อยอดต่อไป

3. การนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านขามบ่อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) ในเบื้องต้นนั้น พบว่า ผู้ให้ข้อมูลให้ความสำคัญในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ตรงกับนโยบายของโรงเรียนที่ต้องการพัฒนาด้านแหล่งเรียนรู้เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยขั้นการนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติโดยนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้มาเป็นกรณีศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2553 ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งดำเนินการดังนี้

3.1 การวางแผน (Plan : P) โดยนำเสนอโครงการ

กับผู้บริหาร แต่งตั้งคณะทำงาน และจัดประชุมปฏิบัติการเพื่อศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนา จากการดำเนินงานพบว่า มีปัญหาแยกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร พบว่า ครูที่เป็นเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับงานห้องสมุด ด้านผู้ใช้บริการ พบว่า ครูและนักเรียนยังไม่เห็นความสำคัญในการใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้เท่าที่ควร ด้านสถานที่ พบว่า ห้องสมุดมีสภาพชำรุด ทรุดโทรม มีขนาดคับแคบ และในด้านทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า หนังสือส่วนใหญ่ มีสภาพเก่า ไม่สมบูรณ์ บางเล่มล้าสมัย ไม่ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ขาดเครื่องคอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น จากนั้นโรงเรียนได้มีการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้ด้านห้องสมุด โดยส่งครู 3 คน คือ นางวันเพ็ญ ไม่ไคร้ นางดวงเดือน สุทธิ และนางสาวพัลลภา ผจงพงศ์ภัคร ไปอบรมและศึกษาดูงานที่สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยขอนแก่น นอกจากนี้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา มีการรับบริจาคหนังสือและเงินเพื่อเป็นทุนในการพัฒนา

3.2 การปฏิบัติ (Do : D) ผู้วิจัยร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาห้องสมุด คือ ปรับปรุงห้องสมุดเดิมให้มีความเหมาะสม เช่น ทาสี ตกแต่งภายในให้สวยงาม ติดตั้งพัดลม ไฟฟ้า ปรับปรุง โต๊ะ เก้าอี้ ใช้งบประมาณในการดำเนินการทั้งสิ้น 15,000 บาท จัดตกแต่งบรรยากาศห้องสมุดให้มีบรรยากาศ สะดวก สะอาด และมีทัศนียภาพที่สวยงาม จัดซื้อระบบคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ประจำห้องสมุด ดำเนินการคัดแยกหนังสือ จัดหมวดหมู่จัดทำแบบสำรวจความต้องการหนังสือและจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดเพิ่มเติม จากนั้นลงทะเบียนหนังสือ จัดทำบัตรสมาชิกห้องสมุด พร้อมกับดำเนินการจัดทำคู่มือ ตารางการใช้และจัดทำสมุดบันทึกการเข้าใช้ห้องสมุด วรรณะและส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้ห้องสมุด

3.3 การตรวจสอบแก้ไข (Check : C) ดำเนินการปรับปรุงและจัดบรรยากาศของห้องสมุดที่ยังตกแต่งไม่เรียบร้อยจัดทำโต๊ะเก้าอี้เพิ่มเติม คัดแยกและการจัดหมวดหมู่หนังสือที่ยังไม่เรียบร้อยเนื่องจากหนังสือมีจำนวนมากและผู้อ่านส่งมอบล่าช้า ทำให้จัดแยกหมวดหมู่แล้วเสร็จไม่ทันเปิดภาคเรียน โดยขอความร่วมมือทั้งจากครูและนักเรียนดำเนินการในช่วงพักกลางวัน ช่วงเย็นหลังเลิกเรียน และในวันหยุดวันเสาร์และวันอาทิตย์

มีการจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดเพิ่มเติม จัดทำตารางการเข้าใช้ห้องสมุดให้เหมาะสมมากขึ้น และรณรงค์ให้ครูและนักเรียนเข้าใช้บริการให้เข้มข้นมากขึ้น

3.4 การปรับปรุงและพัฒนา (Act : A) ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการตรวจสอบแก้ไขมานำเสนอเพื่อใช้เป็นแผนในการพัฒนาห้องสมุดในปีการศึกษาต่อไป โดยการเพิ่มเติมการพัฒนาใน 4 ด้าน พรอมๆ กัน คือด้านบุคลากร ด้านผู้ใช้บริการ ด้านสถานที่ และด้านทรัพยากรสารสนเทศ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีสาระสำคัญนำมาอภิปรายดังนี้

สภาพปัญหาของปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในหลายๆ ปีที่ผ่านมา โรงเรียนไม่มีผลงานทางด้านวิชาการแสดงให้เห็นถึงเด่นชัดมากนัก ประกอบกับปัญหาด้านบุคลากรที่มีการโยกย้ายสลับเปลี่ยนบ่อยครั้ง และปัญหาด้านแนวนโยบายการพัฒนาที่ไม่ชัดเจน ทำให้การพัฒนาไม่เป็นไปตามศักยภาพเท่าที่ควร เมื่อพิจารณาผลการศึกษาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหามากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการจัดสรรสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ โดยเฉพาะเรื่องแหล่งเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษานักเรียน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาปัจจัยด้านนี้ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาโรงเรียนให้ความสำคัญในการพัฒนาน้อยมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการต่างๆ หรือสถานที่สำคัญทั้งในและนอกโรงเรียน รวมไปถึงด้านการปรับปรุงภูมิทัศน์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนได้มองเห็นเมื่อเข้าสู่บริเวณโรงเรียน สอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษารอบที่สอง ซึ่งมุ่งเน้น 3 เรื่องหลัก เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม คือ เรื่องการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เรื่องโอกาสทางการศึกษา และ เรื่องของคุณภาพ ที่ต้องสร้างคุณภาพใหม่ให้เกิดขึ้นในด้านต่างๆ หนึ่งในนั้น คือ คุณภาพแหล่งเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบ และคุณภาพของสถานศึกษาที่ต้องมีแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด อุทยานประวัติศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

ด้านแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้

จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ครูต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการสอนโดยใช้กระบวนการที่เหมาะสมทันตามยุคสมัย ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอและต้องยึดจรรยาบรรณวิชาชีพครูมาปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันสภาพสังคมวัฒนธรรมรวมถึงเทคโนโลยีได้พัฒนาขึ้นวิถีสังคมเปลี่ยนไป ดังนั้น คนเป็นครูต้องปรับตัวและพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเสมอ ส่วนด้านการเงิน ต้องมีแผนการใช้จ่ายบริหารโดยยึดหลักประหยัด คุ่มค่า โปร่งใส และมีประสิทธิภาพด้านการพัฒนาสื่อ วัสดุ และแหล่งเรียนรู้ ควรมีการสำรวจรวบรวมเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์กับการเรียนการสอนได้ ทั้งนี้เนื่องจากในกระบวนการเรียนการสอนที่ดีจะต้องมีแหล่งในการศึกษาค้นคว้าที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพสนองต่อความต้องการของครูและนักเรียนได้ ส่วนด้านการบริหารจัดการนั้นผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ และยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร อีกทั้งต้องมีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการบริหาร โดยเน้นคุณภาพด้านวิชาการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนเป็นหลัก ทั้งนี้เนื่องจากนโยบายและการบริหารเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนปัจจัยด้านอื่นให้ไปสู่คุณภาพ จากที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น ต้องดำเนินการพัฒนาควบคู่กันไปโดยยึดรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสม เพื่อให้การพัฒนามีคุณภาพมากที่สุด คือ ต้องมีการวางแผนการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมโดยการศึกษาสภาพและเตรียมความพร้อมในการพัฒนา แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ การลงมือปฏิบัติ ต้องดำเนินการอย่างรัดกุมเป็นไปตามแผนที่วางไว้ ส่วนการตรวจสอบและประเมิน ต้องดำเนินการควบคู่ไปด้วย เพื่อนำไปสู่ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ของ สมพงษ์ วงละคร (2549) พบว่า ต้องกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ จัดหาสื่อและเทคโนโลยีและปรับเปลี่ยนวิธีจัดการเรียนการสอน จัดอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ นอกจากนี้โรงเรียนต้องร่วมมือกับชุมชนเพื่อการพัฒนา และสุดท้ายโรงเรียนต้องมีระบบกำกับติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนและครูเรียนอย่างเป็นระบบ ด้านศิริพร ณะสมบูรณ์ (2552) ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า มีแนวทาง คือ 1) การจัดโครงสร้างการบริหารที่เหมาะสม 2) มีรูปแบบการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการ

สอน และพัฒนาครูที่เป็นระบบ 3) มีแผนงบประมาณที่ชัดเจน 4) มีโครงสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้เสนอ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในช่วงปี พ.ศ. 2551-2555 รวม 6 ด้าน คือ 1) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) การพัฒนาคุณภาพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา 3) การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา 4) การจัดระบบการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา 5) การสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษา และ 6) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม(สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) ซึ่งจากที่กล่าวมา สอดคล้องกับกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษารอบสอง คือ 1) พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ ให้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 2) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า สามารถดึงดูดคนเก่ง คนดี และมีใจรักในวิชาชีพครูมาเป็นครู 3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ เพื่อให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและพัฒนาแหล่งเรียนรู้อื่นๆ สำหรับการศึกษาและเรียนรู้ทั้งในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ตามอัธยาศัย และ 4) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และมีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

จากการศึกษาผลการนำแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษากรณีศึกษาด้านการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) ไปปฏิบัตินั้น ได้ค้นพบว่า การพัฒนาที่นำไปสู่คุณภาพนั้นต้องนำกระบวนการที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนา นอกจากนั้นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของทั้งคณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชน ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ร่วมกันศึกษา ร่วมกันเรียนรู้ ร่วมกันพัฒนา และร่วมชื่นชมความสำเร็จจากการทำงาน ซึ่งจากการสังเกต สอบถาม และสัมภาษณ์ความคิดเห็นและความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ พบว่า ทั้งครูและนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูและนักเรียนได้มีส่วนร่วมในพัฒนาห้องสมุดจนทำให้โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สามารถใช้ห้องสมุดให้เป็นสถาน

ที่ในการศึกษาค้นคว้าได้นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน นอกจากนี้บรรยากาศในห้องสมุดสามารถจูงใจให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ทำให้มีผลการเรียนดีขึ้น สอดคล้องกับ กังวาน นาคศรีสังข์ (2549 : 121-124) กล่าวว่า โรงเรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่อยู่ในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ห้องสมุดถือว่าเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดที่นักเรียนจะใช้ในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง และพัฒนาการสร้างความรู้ด้วยตนเอง สถานการณ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด จากข้อค้นพบดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าการได้ดำเนินการตามแนวคิดกระบวนการบริหารคุณภาพด้วยวงจรเดมมิง (Deming cycle) ส่งผลให้การดำเนินการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86) มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัญหาของปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.1 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของครู ภาพรวมพบว่า เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ในส่วนของปัจจัยที่พบว่ามีค่าเฉลี่ยของปัญหามากที่สุด ได้แก่ เรื่องของการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนของครู ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ มาประกอบในการการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 ด้านการจัดงบประมาณ ภาพรวมพบว่า เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหามากที่สุด ได้แก่ การจัดหางบประมาณสนับสนุนการพัฒนาเพิ่มเติม นอกเหนือจากเงินงบประมาณที่ได้รับจากภาครัฐ และ ปัญหาความโปร่งใสในการใช้จ่ายงบประมาณ

1.3 ด้านการจัดสรรสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ ภาพรวมพบว่า เป็นปัญหาระดับมาก สำหรับปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหามากที่สุด ได้แก่ การขาดแหล่งเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน การจัดภูมิทัศน์ภายในบริเวณโรงเรียน และปัญหาในเรื่องการขาดห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยและเพียงพอต่อจำนวนของนักเรียน ตามลำดับ

1.4 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ภาพรวมพบว่า เป็นปัญหาระดับปานกลาง สำหรับปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหา มากที่สุด ได้แก่ เรื่องการจัดการศึกษาที่ให้ผู้ชมชนมีส่วนร่วม การสร้างความเข้าใจเรื่องความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่าง โรงเรียนกับผู้ชมชน และ ปัญหาเรื่องแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ไม่ชัดเจน

จากการศึกษา พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหามาก ที่สุด คือด้านการจัดสรรสื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้

2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.1 แนวทางการจัดปัจจัยสนับสนุนเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาทั้ง 4 ด้าน

ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของครู ครูต้องเน้นการ จัดการเรียนการสอนอย่างเข้มข้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูต้องมีจิตสำนึกในการปฏิบัติ หน้าที่ โดยยึดหลักจรรยาบรรณวิชาชีพครูอย่างเคร่งครัด ส่วน ด้านการจัดการงบประมาณ ต้องมีการวางแผนและปฏิบัติตาม แผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ชัดเจนเป็นระบบ ยึดหลักความ ประหยัด คุ่มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้ ด้านการจัดสรรสื่อวัสดุ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ ต้องตรวจสอบ รวบรวมสื่อวัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ จัดระบบการใช้ มีครูผู้รับผิดชอบ นำสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้และร่วมมือกับผู้ชมชนเพื่อใช้ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาที่มีในท้องถิ่น ส่วนด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษา ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำที่ดีและยึดหลักธรรมาภิบาล ในการบริหารสถานศึกษา ยึดหลักการมีส่วนร่วมมีการกำหนด แผนยุทธศาสตร์ในการบริหารสถานศึกษาโดยเน้นคุณภาพด้าน วิชาการเป็นหลัก

2.2 กระบวนการในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โรงเรียน บ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86)

จากการประชุมสนทนากลุ่ม ผู้เข้าร่วมสนทนาได้ ระดมความคิดเห็น อภิปราย และร่วมกันเกี่ยวกับการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ และได้นำเสนอรูปแบบการพัฒนาโดยยึดตาม กระบวนการบริหารเชิงคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming cycle or quality control circle : PDCA) คือ มีการวางแผน (Plan) โดยกำหนดนโยบายการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ จัดตั้งคณะ กรรมการเพื่อในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้จัดทำแผนงานพัฒนา แหล่งการเรียนรู้โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนา ขั้นการ

ปฏิบัติ (Do) ตั้งคณะผู้รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้และ ดำเนินการ สร้างรวมทั้งพัฒนาแหล่งการเรียนรู้พร้อมกับบรรณคดีให้นักเรียน และผู้สนใจได้ใช้แหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสม ส่วนในขั้น ตรวจสอบ แก้ไข(Check) กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาและใช้แหล่งการเรียนรู้ควบคุม ไปด้วยเพื่อนำไปสู่ขั้นการปรับปรุง พัฒนา (Action) โดยรวบรวม ข้อมูลตั้งแต่เริ่มดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และเสร็จสิ้นการ ดำเนินการเพื่อนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นและ สรุปรายงานให้หน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบ

3. ผลจากการนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยนำกรณีศึกษาด้านการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่ง เรียนรู้มาศึกษาวิจัย จากการสัมภาษณ์ สอบถามครูและนักเรียน เกี่ยวกับความพึงพอใจในการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียน รู้ สรุปผลได้ดังนี้

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจ ของครูและนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาห้องสมุด พบว่า คณะครู มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ อยู่ ในระดับมาก โดยเฉพาะความพึงพอใจที่ได้มีส่วนร่วมวางแผน ปฏิบัติการพัฒนาห้องสมุด ทำให้โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่มี คุณภาพและส่งเสริมการจัดการศึกษามากขึ้น นอกจากนี้มีความ พึงพอใจที่คณะครูส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการพัฒนาห้อง สมุด มีโอกาสในการใช้หนังสือในห้องสมุดมากขึ้น ส่วนระดับ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาห้องสมุดให้เป็น แหล่งเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการได้รับความ รู้เพิ่มเติมมากขึ้นจากการใช้ห้องสมุด นอกจากนี้นักเรียนรู้สึก วาสามารถหาความรู้ได้มากมายนอกเหนือจากห้องเรียน และ บรรยายภาคในห้องสมุดสามารถตั้งใจให้มีนิสัยรักการอ่าน ทำใ้ นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนควรพัฒนาคุณภาพของปัจจัยสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ เนื่องจากพบว่าเป็นปัญหาระดับ มาก โดยเฉพาะเรื่องแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งในและนอก เพื่อใ้ โรงเรียนสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น
2. โรงเรียนควรพัฒนาครูผู้สอนให้เอาใจใส่และเน้น คุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถ แข่งขันกับโรงเรียนอื่นได้

3. จากผลการวิจัยด้านอื่นๆที่พบว่ามีปัญหาหนี้ ผู้บริหาร และคณะครูควรร่วมกันวางแผนพัฒนาตามลำดับความสำคัญ ก่อนหลังโดยมอบหมายนโยบายในการปฏิบัติให้คณะครูได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบตามความเหมาะสม และต้องมีระบบการติดตาม ตรวจสอบเพื่อพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยได้รับความกรุณาและช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก ดร.ศักดิ์พงศ์ หอมทวล ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ภูษิต บุญทองถึง กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเมตตา รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้อันเป็นแนวทางในการทำวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านด้วยความเคารพอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- กั้วงาน นาคศรีสังข์. (2549). **การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาด้านการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ภายใน ของโรงเรียนวัดโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย. (2550). **รายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี 2550**. กรุงเทพฯ : คินฟลิปซิง.
- ศิริพร ธนะสมบุญ. (2552). **การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมพงษ์ วงละคร. (2549). **ปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุดใจ หินวิเศษ (23 กันยายน 2552). ผู้ให้สัมภาษณ์, บัญชาละมุลตรี ผู้สัมภาษณ์. ที่ 136 หมู่ 1 บ้านขามป้อม ตำบลขามป้อม อำเภอยะผิง จังหวัดขอนแก่น.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. (2552). **วิธีสืบค้นวัสดุสารสนเทศ**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : http://gpa.kkzone1.go.th/nt_test. (วันที่ค้นข้อมูล : 16 กันยายน).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). สำนักงาน. **หลักสูตรพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาทั่วประเทศ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทองกมล.

สำนักงานดูแลนักเรียนไทยในสหรัฐอเมริกา. (2549). **ดัชนีการพัฒนารัพยากรมนุษย์**. สืบค้น 14/8/2550 จาก www.oeadc.org/scho/ars/state. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2549). **รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาพื้นฐานรอบ 2 (พ.ศ. 2549-2553)**. โรงเรียนบ้านขามป้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 86).

สำนักงานเลขาธิการกระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **สภาการศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). **ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระเบียบวาระแห่งชาติ (พ.ศ. 2551-2555)** เสนอที่ประชุมสมัชชาคุณภาพ การศึกษาฉบับที่ 23-24 พฤศจิกายน.